

سبانه ى جه گهر

ئازگار: consecutive **ئاوه ئازگار** له په سا، بهردهوام، گورگور، بهدواى يه كدا، به شوين يه كدا، بئيسانه وه، بئناوب، په سا په سا، په يتا په يتا، دوا به داو، گورگور، بهردهوامى بئپرا نه وه و نيوان، گه نم گردى **ف** متوالى **ن** páfølgende **د** مداوم، پى درى .

ئاكاسيا: acacia **بووه ى ناو** دره ختيكى گه ره ى وه كوو به رووه، گولى هئيشوويى زه ده، جهوتىكى ليئه گرن پى ئه وترى تانين Tannin يان جهوتى مازوو. **ك** (يانه ساي تيبو- په رتووكى ۸) وه رگيرانى فارسى به كه ى نووسيويتى دره ختى ابريشم، له كاتيكدا دره ختى ابريشم ئه كاته Albizia lebbek . چا به كان جياوازيان هه به بيكه وه .

ئاليجر: bias **ئاو به بهر** لايه ندار، لايه نخواز، پشتيوان و لايه نگرى توندره و و دهمارگيرى كه س يان شتيك به شيوه يه كه يه ك لايه نه يان نادادگه رانه **ف** انخياز، نزة **ن** partiskhet **د** جانبدارى متعصبانه **ه** لايه نگر .

ئالايى: streamer **ئاو به او ى** وهك ئالا، ئه و پارچه كووتال و به روپه ى ئه درى به

سەر خزنى پير و شىخان دا يان له دارى پيرۆز گرى ئەدرى.

ئوخۇن: self-satisfaction [ئۆخ- ژن دەنگەۋىتتە = دەنگى ئۆخى] ئوقرە، ئارامش، ئاسوودەيى، پەزامەندى، سەرەت، ھەدا، ھەدان، ھېسايى، ھېمنى، لەخۇ ۋازىبوون. مسرة [N] selvtilfredshet [D] خىشئودى.

ومرە ئۆخۇننى سىنەي پىر گىرى من،

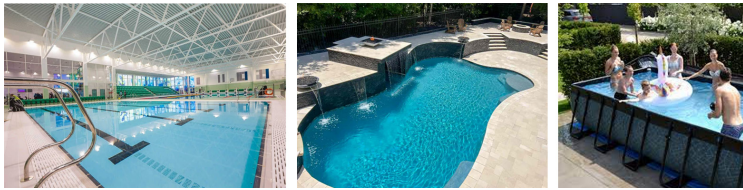
ومرە پىرۆزەگەي بەرزەفەرى من!

ھېمن

ئەسپەندەر: peganum harmala, wild rue [پەۋەى قانگ، ھەرمەل، دەنگى گىياھكە خې بە قەد نۇكىك ئەبى بەلام ناۋەكەي بۇشە و تەنھا چەند دانە تۆۋى وردى تىدايە، بۇ چاۋەزا ئەيكەنە ناۋ ئاگر و زياتر ئاگرى پۇلوو، كاتى سووتان قرچەي لىۋەدى و بۇنىكى خۇش بلاۋ ئەكاتەۋە. ھىمەپىر [N] : ۋەك ئەسپەندەرىك بەسەر ئاگرەۋە، ماپەۋە: ھەر دەم بۇ ھەبوو بەتەقېتەۋە، خۇي پىر رانەگىرى و دەرىمپۇتە دەرمەۋە، چونكە ئەسپەندەرى سەر ئاگر لەپر ئەتەقېتەۋە. [F] حەرمل [N] peganum harmala, vill rue [D] اسپند.

نه‌ستیل: swimming pool **ه‌رتتر** **شاو** مه‌لوانگه، جیمه‌له، ئاوگرئکی ده‌ستکردی
 تایهت به مه‌لکردن **ع** حمام السباحة **N** svømmebasseng **ا** استخر.

نه‌شان: volition, will **شاو** ویست، بریار، لیپران **ا** ئیتیمؤلۆزی: [ئه + قان] **ئه** به
 واتای من و **قان** به واتای ویست و نیازکردن، واته ویست و خواستی مروّف،
 ئه‌قان ویسته و ئه‌قین که‌لکه‌له‌ی ویستن و گه‌ره‌کبوونه، خوئش+ ویستنه **ع**
 ارادة **N** vilje **ا** اراده **ا** **به بیئنه‌شان:** **شاوی‌ئیکدراو** ناخودئاگا **ا** **بیئنه‌شان:**
ئاوه‌ئاو بیئیراده.

ئیزنگ: firewood **شاو** هیژم، ئاورودوو، داری سووتاندن، زه‌نگه، چئو، چیلکه،
 جوئسک، چو، پرک، بن، واک، قه‌تا، کرزه **ع** خشب الوقود **N** brensel **ا** هیژم
ن: سوتهمه‌نی گه‌رماوانیش هه‌ر ئیزنگه. (رۆمانی شه‌ره‌ف، ل. ۸۶۰)

باخەللى: hip flask بىتلۈ بېجوكى پانى كانزاي خواردنەوئى توندى وەككوو ويسكى و ئارقى، كە ئەخرىتە گىرفانى باخەل. [۴] زمزمیة محرقة [N] lommelerke [د] فلاسك بغلى.

بادارى: gout ئەفۇنتى [شاو] جۇرۇكى ساكارترە لە دەردەمىران، جۇرۇكە لە ھەكردن لە نىوان جومگەكانى پەنجەى پىدا دروست دەبىت، بە تايبەتى پەنجە گەورەى پىن، ئەمەش بەھۇى زىادبوونى ترشكەوئى كە پىر دەگوتىت ترشى مىزاوى لە خوئندا. [۴] نقرس [N] gilt [د] نقرس.

باشار: ئاوى قەرىمان كۆنتىرۇل، بەرزەفت، خۇراگرتى، خۇدەربىردىن، لەغاو، پكېف، پەشمە [د] باشاركردن: كۆنتىرۇل كردن.

پىركردن: ھاوتى بىيەنر گەبىشتىن، پىنگەبىشتىن، درىزەكېشان، بەردەوامبوون. [ن]: لە بەرامبەر ئەو ئازارە دژوارەدا بىرى نەكرد: بەرگەى نەگرت. [ن]: ئاومزم پىرناكات: تىي ناگەم(عقلم قەندىدەد). [ن]: تا كۆتاپى قسەكانى بىرى نەئەكرد. «سىانەى جەگەن.»

بۆتكە: shack [شاو] كىوسك، خانووى لە دار و تەنكە، دوكانى تەختە، شوئىنى ھەسانەوئى كرئىكاران لە كاتى تەلارسازى و لە كارگەكان. لەو شوئىنانەى ھەزارى

زۆرە، بۆتكە نمونى پەنڭايە بۇ دانىشتوان. جۆرىك پەنڭايە و شوئىنى زىانە لە دارستان و كئىلگە، بە تايبەت لە باكوورى ئوروپا وەكوو نەروىچ كە «براكە» زۆر پىشكەوتوانە ساز كراو و ھەموو پىداوېستىيەكى زىان وەكوو كارەبا و ئا و ئاشپەزخانەى تىدايە [ف] كوڭ [N] Brakke [د] كلبە [و] بۆتكەى ددائىدانان [و] بۆتكەى ئازاد

بۆتكە: [و] kiosk [شاو] كىوسك، زوورىكى بچكۆلانە بۇ فرۇشتىنى پۆزنامە و ساردەمەنى و بلىت و ساندويچ و خواردنى سووك [ف] كىشك [N] kiosk [د] كىوسك.

بۆتكەى ئازاد: [شاو] stall مېز، شوئىئىكى ديارىكراو لە كاتەبازارنىكدا بۇ فرۇشتىنى كەلوپەل و شەمكى كاتى. [ف] كىشك، حجيرة [N] hingst [د] غزفە، يا مېز در بازار آزاد.

بۆتكەى ددائىدانان: [شاو] confessional [و] زوورۆچكەى ددائىدانان وەرگرتن لە كلىساي كاسۆلىك [ف] كرسى الاعتراف [N] skriftemål [د] اتاڤك اعتراف.

بۆماوھىي: [شاو] hereditary [و] ميراتى [ف] وراثى [N] arvelig [د] ارتى [و] ئەندامى بۆماوھىي.

به رنگن: fluff **شاو** لوا، کولکهای بز و وشتر که زور نهرم و گرانبایه و به شانه لپی ته که نه وه. **⊖** پووزه وانهای به رنگن، تاییه تی ناوشار و که شخه ییه و پووزه وانهای موو هیی گوند و شاخه .

به رگیراو: prohibited **هانوجو** **ناوهناو** ممانومن، قدهغه، به ته اووه تی قدهغه **⊖** ممنوع **N forbudt** **⊖** ممنوع.

به راستقینن: in fact, actually **ناوهناو** به راسته قینن، به راستی، له راستیدا. **⊖** في الحقيقة **N faktisk** **⊖** در حقیقت.

به ست: lobule **شاو** به ستی تریاک، به نه ندازه ی نوکیک تریاکي خړکړاو که له سر حوقی وافور دانه نریت.

به سه نده: adequate **ناوهناو** [بهس+ نه نده] به نه ندازه ی پیوست، له بار، **⊖** شیاو. **⊖** كاف **N tilstrekkelig, nok** **⊖** کافی.

بیرو: eczema **نه خوشتن** **شاو** نه گزیمه، گه زنه ک، جوړه برینکی زبری به نالوشه له پیستی نادمیزاددا په یدا نه بن، جوړی وشک و تهری هیه که زینچکاو لږ دی، به وشکه بیرو و تهره بیرو ناسراون. **⊖** الأكزیمه **N eksem** **⊖** اکزما. **⊖** به رده بیرو **⊖** وشکه بیرو

سیانه ی جه گهر

پاده ری: **⊖** ناوونبکدراو به رین، رایه خی پیس ده رگا، وه ریای.

پادەرى: **ئاۋىلىتىدراۋ** بىلىكانى ناۋدەرگاي ئۆتۈمبۇيل، شەمەندەفەر، پاس يان فایتوون و گالیسكە.

پارشىئو: predawn meal **ئەم** **ئاۋ** خواردنى بەر لە كازیوہ. **سحري** **۴** وجبە ما قبل الفجر **N** måltid før daggy **۵** سحري، وعدہ قبل از سحر. **+**
پاششئو: dessert دىسپ، خواردنى شيرين كه پاش ئەم ئەخورى **۴** كلؤئ **N** dessert **۵** دسر.

+ بەرچايى: breakfast، **+** قاولتى (قاۋەتوون): lunch، **+** چاس (نيومرۇ): noon meal، **+** بەرشئو (عەسروجە): evening meal، **+** شئو: dinner؛ **+** پارشئو: predawn meal.

پالاۋەش: antech, entrance **ئاۋ** ياكەنە، كەوشكەن، شوپنى پىلاۋ داكەندن؛ بەردەرگاي چوونەزۈورەۋەلە ھۆلى گەورە. **۴** مدخل **N** forkammer **۵** كفش كز.

پلوورەوارانہ: rainbow **دیارە** **ئاۋ** تیرەژە، پەلكەزېرپنە، كۆلەكەزېرپنە. **۴** قوس قزح **N** regnbue **۵** زرين كمان، قوس قزح.

پووزه‌وانه: leggings, socks **شاو** پووزلخ، زهنگال، بهله‌کیچ، دؤلاغ؛ پووزه‌وانه هم له سمرووی شمروالده وه له‌بهر ئه‌کری و هم به زوری له خوری و مووی زبر دروست ئه‌کریت بۆ پاراستنی قاچ له پهلاماری خشوک و ده‌عبا. **ف** جوارب **N** leggings **د** ساق پوش.

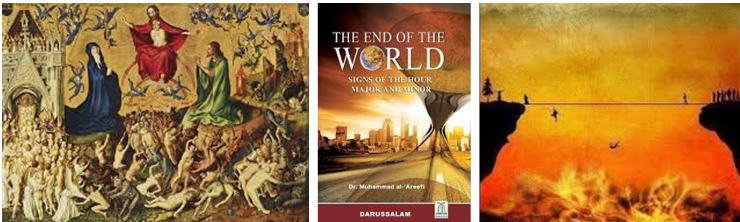
په‌ری سیمورگ: نه‌فسانه کاتی جیاپوونه‌وه‌ی زال، سیمورگ سی په‌ری خوی ئه‌دات به زال، تا کاتی ته‌نگانه ئاگری بدات و سیمورگ بجیت بۆ یارمه‌تی و ده‌ربازکردنی له ئاریشه و ته‌نگچه‌له‌مه. پوودابه‌ی زنی زال، کاتی منابوون کیشمی ئه‌بی‌ت. زال یه‌کیک له په‌ره‌کان ئاگر ئه‌دات، سیمورگ ده‌سه‌بجی په‌یدا ئه‌بی‌ت و یارمه‌تی ئه‌دات و روسته‌م به ته‌ندروستی له‌دایک ئه‌بی‌ت. له کۆتاییشدا دوو په‌ره‌که‌ی تر ئه‌دات به روسته‌می کوری، تا ئه‌و کاتی ته‌نگانه به‌کاری به‌یئیت. **ح** زال

په‌زاره‌مه‌ند: sorrowful **ئاوه‌ناوی ئه‌کدراو** دلسوتاو و خمگین و دل‌به‌سو **N** sorgfull **ف** محزن **د** اندوهناک.

په‌سلان و پسات: ئایه‌ناسی ئه‌زهل و ئه‌به‌د.

په‌سلان: **Gr** Apocalypse, Armageddon **میسۆنۆجی** پسات، نیرفانا، رۆزی باشین، رۆزی پسات، رۆزی کۆتاییهاتنی ئه‌م جیهانه و یێراگه‌بشتنی به‌غان و ئیزه‌دان به‌چاکه و خرابه‌ی مروّف، په‌سلان له به‌شی ئاشکرکردن Revelation ی په‌رتووکی ییرۆزی فه‌له‌ش ئامازه‌ی یێکراوه **N** Verdens ende **ف** يوم القيامة **Gr** Weltuntergang **د** روز قیامت **E** Day of Judgment

پسات: ئایه‌ناسی رۆزی کۆتایی، نیرفانا، رۆزی باشین. پسات، رۆزی کۆتایی هاتنی ئه‌م جیهانه و یێراگه‌بشتنی به‌غان و ئیزه‌دان به‌چاکه و خرابه‌ی مروّف.

سپێژنه‌ی بۆ کۆن

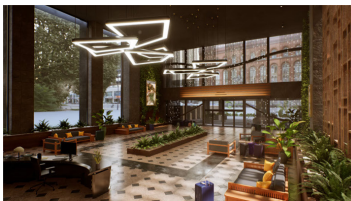
تابشت: mood **ئاموختاو** بئيفرهه، پشوو دريژي، داياخ، ئارام، ئوقره، واز، پرست، هيژ و ههناو، سزه **ا** طاقت و حوصله **N** Humør **ا** صبر، مزاج.

تاسووعا و عاشوورا: Tasua and Ashura **ئايختاسي** پوژي ئو و دهى مانگى محرمى ئيسلامى، پوژى نويهم پوژى بهر له كوژرانى حسين، شمر ئامادهيه حسين بيهخسى بهلام ئهو پهژيرهى ناكات و پوژى دهيمه حسين ئهكوژري و، و ئهوه بو ۱۴۰۰ سال ئهچى، شيعهكان لهو دوو پوژهدا له خويان ئهدهن و پرسهدارى و شينگيڤرى بو حسين ئهكهن. **ا** عاشوورا

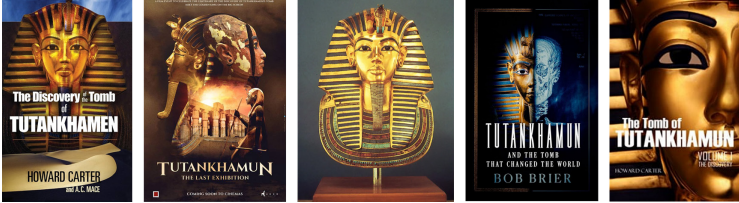
تامه زروپي: Desire, thirst **ئاموختاو** تاسوخ، حمزى ديدار و ئاره زووى فراوان، كه لكه له، دلپوژوكى، عهزرت، گيرودهيه، ههستى سوژ و خو شهويستى **N** Ønske **ا** رغبه **ا** اشتياق **ا** تامه زرو: ئاره زومهندى ديدار.

تاورمه: lobby **ئاو** وه تاورمه، هوژ، بيلايى، بهرسفكه، لابي **ا** ردهه **N** lobbyen **ا** سالن **ا** **لايى كردن:** lobbying **ئاو** پوژياگهنده وراكيشانى لايهنگر و يارمهتى بو كهس، ريكخراو، يان نه ته وه يهك.

تمهن: Iranian toman **دراو** شاو يهكە داروى ئيرانى، بهرامبهره به ده قهران يان ده پيال. **ا** قهران، كرۆنه به واتاى تاج و پيال، يهك يهكە داروى ئيسپانياييە. **ا** ريال

تووتانخامون: Tutankhamun میژوویدنیوین له پادشاکانی خاندانی فیرعه ونه کانی میسر له نیوان سالانی ۱۳۳۴ تا ۱۳۲۵ بیژ؛ فه زمانه وایه تی کردووه. کوری ئه خناتوونه و به به ناوبانگترین فیرعه ون داده نریت. له تمه نی گهنجی مردوو و له دولی پاشاکان به خاک سپیردراوه.

تورره که ریژ: accumulate **ئاوینعدراو** به تورره که ی خول شوینیک پرکردنه وه یان بهرزکردنه وه، ته پوکه ی دهستکرد. گردیکه له گلی به کولی مهردووم دروست کراییت.

← **ئینگلیز سه رکه وته سه ر ته په و له کیو هاته خواره وه:** The Englishman Who Went Up a Hill But Came Down a Mountain **فیلم** فیلمی سینه مایی شیرین و زور خوشی ۱۹۹۵ی به هونه رهنه ندی هیو گرانت و ده رهینانی کریستوفر منهگر Christopher Monger، سه باره ت به بابته **تورره که ریژه**؛ کاتیک که کارتوگرافیکی ئینگلیزی به دانیشتوانی گوندیکی ویلش ئه لی کیوه که یان که مایه «شانازیانه» ۱۶ یارد له ریژه ی ریسای کیو نزمتره، بویه به ته پوکه دانه نری؛ هه ره هه موو دانیشتوانی گوند زوریان پیناخوش ئه بی و ئه لین: - جا ئه گهر وای ئاپروومان ئه چی، چون ئه بی ئاواپی خواره وه «کیو» یان هه بی و ئیمه نه مابن؟! بویه به هه ره فیلیک بووه کابرای نه خسه کیش پائه گرن، ته نانه ت سوژانیشی بو ئه بن، بو ئه وه ی به لافن و نه روات تا به تورره که و هه رشتیکی تر خول بیهنه سه ر گرده که، **تورره که ریژی** بکن، به رزی بکه نه وه و بیگه یه ننه ئاستی به رزایی کیو!

سیانەى جەڭەز

چاپبەقەند: sugar tea aside **فواردەھوہ** چای تال، بیالەبەک چای تال له سمر ژیریالە، لەناو سینیبیەکی بچکۆلانەى زەرد، دوو کلو قەند و کەوچکەچایەک له تەنیشتی دائەنرئ. **ف** شای السکر جانبا **N** sukker te til side **د** چای قەند پهلو.

سیانەى جەڭەز

حەوتخان: حەوت قوناغ، حەوت مەزل.

حەوتخانێ رۆستەم: رۆستەم گەشتیک ئەکات بە حەوت قوناغدا تیئەبەرئ یەک سەختەر لەوی تر.

سیانەى جەڭەز

خینەو: titration **چاوەنپەر** نەرمەخەنە، پیکەنینی لەسەرخۆ، بەدەم کەسیکەو پیکەنین. **ف** ضحکە مکبوتە **N** titrating **د** خندە آرام.

خەفەخان: **دەدە** **ئاوونیکدراو** دارەتی تاسان و هەناسەسواربیون بە ھۆی نەخۆشینى وەکوکۆکەرەشە، یان دارەتی دەروونی ناخۆش بە ھۆی پەژارە و ترسەوہ.

خەنازیر: scrofula **شاو** کوانی زل کە لە مل دئ، دەرەگەرە **ف** ملک الجان **N** scrofula **د** خنازیر. **ھەمبەر ناوئەبەتە** کەسانی ملئەستور کە ملیان ھیند ئەستورە ئەللیی خەنازیریان گرتووہ.

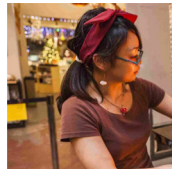
سیانەى جەڭەز

دارەت: status, state of **شاو** دۆخ، زیوار، شەرا، مەرە، دەراوا، بوار، بار و دۆخیکی تاییەت کە لە کاتیکی دیاریکراو لە کەسیک یان شتیکدا ھەبە.

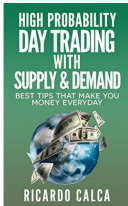
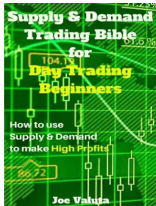
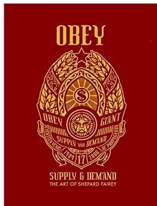
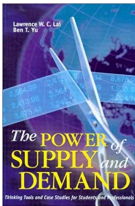
ن: ئەو دارەتەى بەسەرم ھاتبوو **ن:** لە دارەتیکدا بووم. **ف** حالە

tilstand [د] حالت. ← دارهت له زوړ سرچاوهی وهکوو (فهرهنگی خال، فهرهنگی نهستیږهگهشه، فهرهنگی ناهید، فهرهنگی کاوه، فهرهنگی کوردهواری، فهرهنگی کوردی ئینگلیزی شارهزورور۔ شهفیق قهاز، فهرهنگی کوردستان، فهرهنگی پیژگه) هاتووو و به زوړی واتی «حالت» یان بو داناوه. ← [خ] خال [ش] شنهونه شنهونه ناهید [د] کاوه [د] کوردهواری [د] شمارهزورور [د] کوردستان [د] زیږه

دارپشته: alloy [د] ئالیاز، ټیکهلمی چمد کانزا [N] legering [د] أشابه [د] آلیاز تووتیا ← [د] دارپشته: foundry, casting [د] ټووتیا کارگه یان شوپنکاری داپشتن و له قالبدانی کانزا و ئاسنهواله [د] مسبک [N] stoperi [د] ریختهگری.

کالا و داخواز: supply and demand [د] ټاټوټو او داوا و دهرکهوته، شوټواوټکی ټاټوټوټوټوټو که بههای کالا لهسمر بناغی «پیدا» له بازاری کیهرکیږدا ههلتهسهنگینن. زوړی داخواز نرخی پیدا بهرز تهکاتهوه و به پیچهوانه [د] عرض و طلب [د] عرضه و تقاضا ← پیدا.

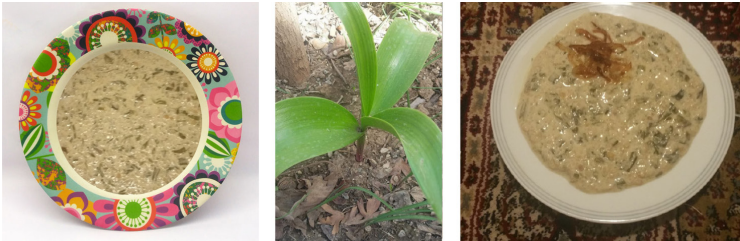
دټکاوه: convinced [د] ټاټوټو بوین، قایل، دلټیر، دلټیا، رازی، پهزامهده، به تهواوته دټیاوون له شټیک [د] قانع، قائل، متقاعد [N] overbevist [د] قانع، قائل، متقاعد ← convince [د] پټ سملاندن، دلټیاکردن ← دلټکاوه: disgruntled [د] ټاټوټو دلگران، دلټمهده، نارازی، تووړه، نهیار [د] ساخت [N]

misfornøyd **د** ناراضی •

دو: fungal mildew **ه**اوی **ن**یسیم دودهدردان، دؤگردن، کپروویهکی قارچکییه ئدات له درخت و میوه و تپهکال و وهکوو پهلهیهکی سپی بییانهوه دیار ئهیبیت. ههروهها پهلهی سپی رهقهلهبهستوو به هووی وشکبوونوهوی لیژکوه که به جلوهه دیار ئهیبیت. **ع** العفن الفطري **ن** soppmugg **د** سفیدک قارچی •

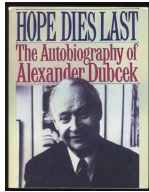
دوڅهوا: دؤکولپو، سووپی لووشه، ئاشیکه به لووشه و سوورهبنه، لهگهله ماست و برنج و لهتکه نوک لیته نری. بو ئهوهی ماستهکه نه پروسق لهسره تاوه تا هاتنه کولی ماستهکه ئه بی ما ی بهیتریتتهوه. **ه** **ماهیئانهوه:** ما- هیئانهوه، لیكدانی دؤکولپو و دؤگهشکه لهسره ئاگر تا دیته کول، بو ئهوهی نه بزرنی.

دوبچیک: Alexander Dubek **ه**امپار **ه**لئیکساندهر {۱۹۲۱-۱۹۹۲} راصیاری دیاری چیکۆسلوفاکیا بوو. له سالی ۱۹۶۸ تا ۱۹۶۹ وهک سکرتری یه کهمری سه روکایهتی کۆمیتهی ناوهندی یارتی کۆمۆنیستی چیکۆسلوفاکیا (سه رکردهی دیفکتوی یارتی کۆمۆنیستی چیکۆسلوفاکیا) کاری کرد. له بههاری پرانگا ههولێ چاکسازی له حکومهتی کۆمۆنیستی دا، بهلام دوا ی لهشکرکیشی پهیمانی وارشو له ئاگۆستی ۱۹۶۹ ناچار بوو دهست لهکار بکشیتتهوه و بو

ماوئى بىست سال له مالهكەى خۇى دەستبەسەر كرا . سالى ۱۹۸۹ گەرايوه بو كايە رامبارى و هەلپزيردرا بو سەرۇكى پارلمانى فيدرالى چىكوسلۇفاكيا، كە سالى ۱۹۹۲ بوويهوه به دوو ولاتى سەربەخۇى كۇمارى چىك و كۇمارى سلۇفاكيا .

👈 **بىگنەيك له مندا :** **وئزە** **چىرۇك** نۇقىللى دووهمى سيانەى جەگەن، يىرسۇناى سەركىيەكەى كچىكى نەلكى چىكوسلۇفكيا، باوكى له يارانى دوپچىك و داىكى بەناوبانگترين گۇرانىيىزى ئەو ولاتەبە، كە هەلدى بو لەندەن و لەوئوه پاي ئەكەوئتە ئىران . 👈 سيانەى جەگەن .

دەراندىر : totally **ئاوئىكار** يىكرا، بتەقايى، سەرانسەر، سەرباك، سەرتاپا، سەرلەبەر، بەرھەف، بەجارەكى، بەيەكجارى، بىگەماسى، دارمال، خشت **ف** تاما **N** fullt **د** كاملا .

دەراو : tone **ئاوئىقەرمەن** شىواز و چۇنەتەى ئاخافتن؛ دەنگىك بە بەرزى و نزمى تايەتەو؛ شىوئەى دەربىرنى بابەتېك **ن** نامەكەى دەراوئىكى دۇستانەى هەبوو **ن** بە دەراوئىكى توورە وتى **ن** بە دەراوئىكى پاماو و دەنگىكى نزم پاتەى كردهو **ف** نېرە **N** tone **د** لحن 👈 ئايدىوئىكت .

دەراو : accent **ئىئەوئە** زاراو، شىوازى ئاخافتن و گوگردنى: بىزە، دەموبيز، زمانىك بە تايەت هەي نەتەوە يان ناوچە يان چىنئىكى كۇمەلایەت . **ن** :

👈 كاتېك بە ئىنگلىزى قسە ئەكات دەراوى زۇر ناخۇشە!

👈 سۈورەى ئەمىركايى دەراوئىكى كوردى زۇر خۇشى ھەيە!

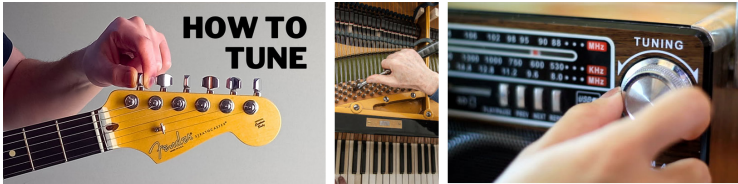
دەردەمىران : gout **ئەخۇشتى** **ئاوئىكدارو** نەخۇشى مىرانە، مىرانە، جمگەئىشە، ھەوگردن و ئاوسانى جمگە بە ھۆى بوونى ترشى مىزەوہ (يورىك ئەسید) له خوئندا، خواردنى زۇرى گوشتى سوور، نەشتەرگەرى جمگە، برسیتى،

تەلکول، كەمبونى ئاوى لەش، قەلەوى لە ھۆكارەكانى ميرانەن **Gikt** **N** **ف** نقرس . **د**

دەمەھەر و زمانپاراو: pen word زمانهوانى **د** لفظ قلم .

دەنگدۆز: tune **شاو فەرمەن** (لەسەر كېتى ھەنگدۆز) كۆك، كىلىلى كۆكى ئامېرى موزىك، قۆبجەى گەران بۆ شەپۆلۈكى تايبەت لە رادىئودا، دەسكەبەردان . **ف** زر الطلب **N** **د** كوك . **ف**

دېدەنيار: visitor **كەتتەن ئايىختاسى** سەردانكەر، مېوان، زيارەتگەر **ف** زائر **N** **د** besøkende بازديد كنده، زيارت كنده .

دېدەننامە: pilgrimage guide **ئايىختاسى** رابەرى زيارەت، رابەرى دېدەنيار و گەشتيارانى ئايىنى كە ئەچن بۆ سەردانى شوئى پېرۆز . **ف** دليل الحج **N** **د** pilgrimsguide زيارتنامە .

سېئەنى جەگەن

رۆژى سى تېر ۱۱۳۱: مەزۇون **رەھمان** بەرامبەر بە رۆژى ۲۱ جۈونى ۱۹۵۲، خۇبېشاندندانى سەرلەبەيانى لايەنگرانى سەرۆك وەزيرانى ئىران د . موسەدىق، بوو ھۆى كۆزرانى ۱۸۰ كەس و خۇبېشاندنى سەد ھەزار كەسى لايەنگرانى حېزى تۈودە، ياش نېوەرۆى ھەمان رۆژ بە تېكرا بوو ھۆى

سېئەنى جەگەن

رووخانی ده‌وله‌تی «قه‌واموسه‌لته‌نه» و هاتنه‌وه سه‌رکاری د. موسه‌دیق، که پینج پوژر بیستر وازی هینابوو.

رهات: event **پووه‌ر** رووداو، کاره‌سات، قه‌ومان، مه‌رسه‌لا. **ف** حدت **N**

begivenhet **د** حادثه، واقعه.

پیزین: flashlight bulb **شاو** گلوپی زور بچووک **ف** لمبه صغيرة **N**

lommelykt pære **د** لامپ چراغ قوه.

پیزین: flashlight **شاو** لایت، چرای باتری، چرای دهستی، جوړی چرای دهستی

که به باتری کار ته‌کات **ف** مصباح يدوي **N** lommelykt **د** چراغ قوه.

پیان: syrup **شاو** شه‌ربه‌تی ده‌رمان که له پینگال خه‌سته‌ره، هه‌نگوبین و

دوشاوی پالآوته **ف** شراب مرکز **N** sirup **د** شربت **+** **پینگال:** juice

خواردنه‌وه **شاو** گیراوهی شل، شه‌ربه‌ت، ناوی میوه **N** juice **ف** عصیر **د**

شربت.

ریال: sap **شاو** شيله، ئاوك، شيلاو و گوشراو، **هذمايو** كاكل و ناومپوك و ماك و سولان. **ريالى ههنگوين:** شيله‌ي ههنگويني قالكراو **N** sevje **د** **ع** عصاره.

ریال: real **شاو** يان reale پيالى ئيسپانيا، له سهدى چوارده ليدراوه، ۳۲ پيال يهك دۇبلون بووه، و، كيشى يهك دۇبلون ۶،۸۶ گره م زيڭر بووه.

پينگان: juice **شاو** گيراوهى شل، شهربهت، ئاوى ميوه **N** juice **ع** عصير **د** شربت **←** **ريال:** syrup **شاو** شهربهت دهرمان كه له پينگال خهستره، ههنگوين و دوشاوى پالاوته **ع** شراب مركز **N** juice **د** شربت **←** **شاو** **خوشاوه:** Compote **شواردهوه** (له فهراوسى كوڤنى composte)

کهمیوت، میوهی کولاًو به تۆزۆی شهکر و گولاًو و هیلهوه، میوهی کولاًوی کونسیرفکراو [N] kompott [د] کمپوت [ب] خوشاوی باوی کوردی زیاتر به ههرمی کرۆسک و قهسی و بههی و میوژه ساز نهکری [ب] **لاچهژ:** jam **ئاو** میوهیهک له ناو شهکهدا کولتیرابی و خهست کرابیتهوه، جگه له گولاًو و هیل و دارچین، که به دلخوازه، لیمۆ یان باریزهر بۆ لاجهژ بیویسته، بۆ نهوهی شهکرهکهی روخس نهکات و نهگهریتهوه [N] syltetøy [ب] [د] مرپا.

➔ رینگال: ئاوی میوه،

➔ خوشاوی: میوهی کولاًو له ناو ئاو،

➔ لاجهژ: میوهی کولاًو له ناو شهکر.

سپانهی جهگه

زالی: **ئایهر و نهفسانه** **ئاوی ئایجههت** یان دهستان یان زالی برچ سپی له یالئهوانانی ئهفسانهیی شانامه، کورپی سام و هاوسهری روودابه و باوکی رۆستهمه. سام پێی خوئش نهبوو مووی کورهکهی سپیه، له بناری کێوی ئهلبورز فری دا. سیمورگ زالی دۆزییهوه، بردییه لای خووی و گهورهی کرد و، تا کۆتایی ژیان پشتیوان و یاوهری خووی و کورهکهی رۆستهم بوو.

ستیر: **شاو** بیړک، ناوین، بهرزیای خوّل و بهردی کهوشنر نیوان دوو زهوی.

سوئله: bitter cold **که تنووهو، شاو** سهرمای بهتین، بهسته لهک. **ف** البرد القارس
veldig kaldt **د** سهرمای سخت. **ن**

سوتلی: concubine **کراوی شاو** قه پاتمه، گراوی یان ژنی به نهینی ږاگیراو، ژنی
ماره نه کراو بو ږاواردن **ن** medhustru **ف** محظیة **د** صیغه، معشوقه.

سهراسی: migraine **خه ډنډنې شاو** سهراسو، لاسه ریښه، سهریښه یه کی
ناوبه ناوی ځلدار که به ژوړی لایه کی سهر ته یگری و دلته که له اتن و چاو
له ږه شوه هاتنی له گه له؛ **همایر** پاله به ستو و گوشاری زیان **ف** صداع نصفي
migrene **د** میگرن. **ن**

سەردۆلگە: lamentation **ئىشغىرى** **ئاو** سەرۋە، كۆتەلگىپان، شىنگىرى و بەندى بە مردوو ھەلگوتن و پەسنى مردوو بە دەنگى گۆرانى. **ف** دئا، عويل **N** kondolanse **د** نوحە، عزادارى.

سەرپىژنە: **ئاو** سەرپىژنە، سەلىقە، زەوق، شىۋاز، جىز **N** stil, mâte, **ف** smak **د** سەلىقە، ذوق، اسلوب **E** style, manner, taste

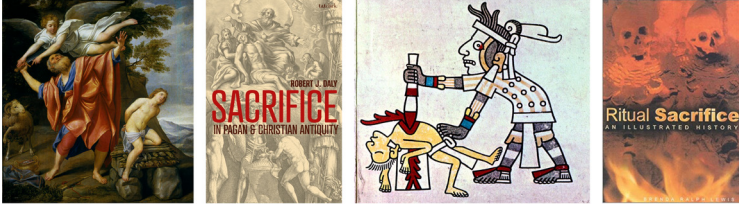
سەرگەرد: victim **قۇمەناسى** **ئاو** گۆرى، فیداکراو، بەلاگەردان، قوربانى **ف** الضحية **N** offer **د** قربانى.

سەرگەرد: sacrifice **قۇمەناسى** **ئاو** قەرمان بەلاگەردان، بەلاگىز، پىشبار، ئاھەنگى كوشتنى ئازەل يان مرؤف يان بەخشىنى لە دەرگانى خودا يان ھەر ھىزىكى بانسروشئيدا **N** ofring **ف** التضحية، الضحية **د** قربانى. **ن:**

ژىن و ژىوار

ئەي ھەتاۋى ئاسمانم خۇشەۋىستىم پىيە بۆت
 پۇر بە ناخى رۈۈج و گيانم خۇشەۋىستىم پىيە بۆت
 گەر بە شاپانى بزانى بىمە **سەرگەردى** قەدت
 تا ھەلئىدەگرئ ژيانم خۇشەۋىستىم پىيە بۆت
 گەرچى شانى خۇشەۋىستىت قەت لە شانى من نەدا
 تا ھەلئىبگرم بە شانم خۇشەۋىستىم پىيە بۆت
 دەرگى مالت ئاۋەلاگەي سۆزى مېۋانت دەبم
 ئاقەتى رۈۈج و رەۋانم خۇشەۋىستىم پىيە بۆت
 ژىن و ژىۋارم دلئى تىنوو لە بەر پىت كەۋتووۋە
 ئەي ھەناسەي سەۋزى مانم خۇشەۋىستىم پىيە بۆت

گەرچى ھېندىم خۇشەدەۋىي بۇم ناكىرى بېلىم كە چەند
 پر بە كۆشى نىشتانم خۇشەۋىستىم پېيە بۇت
 تىنوۋ - ئەيۈب ئەحمەدى كۆكەيى

سەرنۆگە : sergeant **سەرنەزى** **شاۋ** چاۋەش، پلەيەكى سەربازىيە لە ياۋەر
 بەرەخوار، بەرپرەسى ۲۰ كەس لە سېادا **ف** عريف **N** sergeant **ا**
 گروھبان.

سەردارى : grilled corn **خۇراک** **شاۋ** [سەرب + دار + ي] گەنمەشامى تەر بە
 ئېسكەلاسكەۋە، كە ئەكرى بە سەرب دارەۋە و لەسەر پۇلوو ئەبىزى. **ف**
 الذرة المشوية **N** grillet mais **ا** ذرت كباب.

سەرنەزى بىزىن

سیخورمه: prod, blow with knuckles **شاو** زخورمه، به‌مشت تیوه‌زندن **هدمایر**

دنه و هاندان. **ف** مشت زدن، تشویق کردن **N** prod **د** با مشت زدن،

تشجیع. **پ** **سیخورمه لیدان**: punch with knuckles **پ** **سیخورمه**

تیوه‌شانندن: prod, nudge

سیسهم: sheesham bed **کلوپهل** قهره‌ویله‌ی خه‌وتن له داری شیشهم

Rosewood, sheesham tree که دهرختیکی گهوره‌یه وه‌گ گوئز و به‌روو، له

پاکستانه‌وه تا بووتان ئه‌روئ، داره‌کی سخت و توکم‌یه و بو گروقه‌ری

و موبل و قهره‌ویله به‌کار دئ. میوه‌که‌یسی بو دهرمان به‌کار ئه‌هینری **N**

sheesham_treet **ف** شجرة شیشام **د** درخت شیشم.

ریشه‌ناسی سیسهم به واتای قهره‌ویله له زمانی کوردیدا، له‌وه‌وه هاتوووه که ته‌ختی

خه‌و له داری سیسهم دروستکراوه.

سینگکوتان: lamentation **تینگیزی** **واپ‌ونه‌ریده** **شاو** شینگیزی، سهردولکه،

سهره‌وه، له‌خودان و لاوانده‌وه‌ی مردوو به به‌سته و ئاواز **ف** رئا **N** sorg

فهراموئشم مه‌که

د نوحه.

تا ئه‌وپه‌ری تاریکی،

تا ئه‌و کاته‌ی باران

به سەر گەلی شكوڤفاندا نازل دەبیتەوه و

«با»

به سینگوتان و قزینین

وهرزی فهرامۆشی واژۆ دهکات

بۆ ژيانهوه

ههرمان وهتمانى

سینی وارشۆ: Warsaw tray وارشۆ پایتەختی پۆلۆنیای و ناوی دارپشتهیهکی

نیکل و فافۆن و مسه به پزّهی ۲۰ و ۳۵ و ۴۵ لهسەد، له زۆریه ئوروپا بهکار ئەهێنرێ، ژهنگ ناهێنرێ، درهوشاوهیه، ههم پهقه و ههم کهنداکاری لهسەری ئاسانه، دهفر و ئامان و سینی و سهماوهری پز ساز ئەکرێت.

دارپشته

سینای جهگەر

شاپوور و قالیریانۆس: ئاماژهیه به کەندای بهردینی مهردهشت، چۆکدادانی

قالیریانۆس ئیمپراتۆری رۆما له بهرامبەر شاپووری ساسانیدا. شاپووری یهکهم (۲۱۵-۲۷۰)، کۆری ئهردهشیری یهکهمی ساسانی، دامهزرێنهری پاشایهتی ساسانی، که له ماوهی ژيانى باوکیدا بوو به جێنشین. شاپووری یهکهم بههێزترین پاشای ساسانی بوو و دهکری دهسهلاتی ئهوه به لوتکهی دهسهلاتی پامباری و ئابووری پاشایهتی ساسانی ههژمار بکری. شاپووری یهکهم به هێرشکردنه سهر رۆما و شکستپهێنانی قالیریانۆس، ئیمپراتۆری رۆمانی له ساڵی ۲۵۹ی زایینی، دهسهلاتی خۆی نیشان دا و پاشای رۆمانی هێتایه سهر چۆک. شاپووری یهکهم سنووری ئیمپراتۆریهتی ساسانی بۆ رۆما فراوانتر کرد و بوو به تاکه پاشای سهردهمی خۆی.

شكارتە: iny portion **شاو** بايا **شاو** بازي گجگه، به شئيكي چكوله، به شئي مهرزه ي
 گودل. **ع** جزء صغير **N** liten del **د** سهم کوچک. **ن:** شكارتە ي
 گوخله وان بهك له هه زاري چه لتوو كه كه بوو.

شوپ: trace **شاو** بافيا **شاو** پهندهش، شوين، شوپ، يافت، شوينه وار و شوين يا،
 جين ي له ريگا **ع** اثر **N** track **د** رد و اثر. **ه** يافت

شوپازو: pursuer **هينمايي** **شاو** رانه، شوين هه لگر، راوه دوونه ر، پسپور له
 ج ي ناسينه وه دا، نهو كهس يان دهسته يه نه كه ويته شوين كهس يان
 كه سانيك **ع** المطارد **N** forfølger **د** تعقيب كننده.

شور: passion **درووتناسي** **ئاوه ئاوه** سوزي دهروون، ههست و به زاري نه عين؛ غايله
 و دله خورين. **ع** شغف **N** lidenskap **د** شور. **ن:**

سه ر كه شو ريك ي نه بن، من زركه تالم بو چييه؟
 دل، كه هو شئيكي نه بن، شووشه ي به تالم بو چييه؟
 «مه حوي»

من نازانم

شيرينه كه مر

دلن شور و سه وداي تيا بن...

«به شيو»

سه رئ شو ر ي نه بن، كاسه ي به تاله

دلن عيشق ي نه بن، خرچيكي كاله

سید کامیل ئیمامی (ئاوات)

شۆپرشى دەستورى ئىران: Persian Constitutional Revolution ئىرۆونىدە

پووداۋىكى كۆمەلەيتى-پرامىرى بوو لە مېژوۋى ئىراندا و بەشىگە لە بزوتتەوئى دەستورى ئىران و سنووردارکردنى دەسلەتتى ملھوپرانى پاشايەتتى. سالانى ۱۹۰۵ تا ۱۹۱۱ لە سەردەمى قاجارەگان پوۋى دا، سىستەمى دەسلەتتى ئىرانى گۆپرى لە سەرمەپۆ بو دەستورى، پەلەمان دانزا و يەكەمىن دەستور پەسەند كرا. ◀ «مەشروتە» واتە سنووردار بە گۆپرەي دەستور.

☐ الثورة الدستورية الفارسية ☐ Persisk konstitutionell revolusjon ☐ انقلاب مشروطه.

شۆكە: fungal mildew فەرمەن دۆ، دۆكە، دۆدەردان، دۆكردن، كەپروپەيكى

قارچكيبە ئەدات لە درەخت و ميوە و تەپەكالى و وەكوو پەلەيەكى سېي پېننەوئە ديار ئەبېت. ھەروەھا پەلەي سېي رەقەلەبەستوو بە ھوئى وشكبوونەوئە لېژكەوئە كە بە جلەو ديار ئەبېت. ☐ العفن الفطري ☐ soppmugg ☐ سفيدك قارچى.

شەوار: ئاۋەنگار تەنگى بەر لە شىۋان، پاش ئىۋارە ☐ كازيوە كە دوو

بەشە: سېئىد بالا و سېئىد پەھنا، بەيانى، نيوەرۆ، ئىۋارە، شەوار، شىۋان ☐ sunset, dusk ☐ المغرب ☐ solnedgang, skumring ☐ غروب ☐ شەوارە: لە داۋى پووناكى كەوتن. لە «شەوار» ھوئە ھاتوۋە، ئەو

سەيئەتچى كۆرگەن

کاتهی که دنیا پهنگ ئهگورئ و ئهو پهنگگورانه، ئهدا له چاو و ناچار به ترووکاندنی ئهکات ← شموگار؛ که کاتی بیژمهکردن له ههندی ناوچه وهکوو «شهو+وار» ئهوترئ لهگهڵ «شموار» جیاوازه، لهبهر ئهوهی «گ» مکهی «گافی کلور» ه.

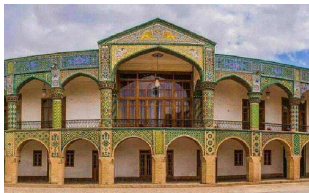

شیلگیر: with perseverance **شاو** شوینگر، پهججور، ئیستهرهه، بیداگر **ف**
 مستمر **N** med utholdenhet **ا** با پشتکار.

شیا ناست: worthy **ئاوهئاو** شیاو، شایسته، لهبار، پزدار **ف** ذو قیمة **N** verdig **د** شایسته **E** .excellence, honorable **ع** مهینه پورینه

شیروانی: gable roof, housetop **شاو** جوریک میچی لیژه ههم له تهنهکه و ههم له سوالهت ساز ئهکرئ؛ پیشهی ناوهکهی ئهگهپتهوه بو شیوازی نژیارقانی کۆشک و تهلار و کاروانسهرای نهوشیروانی ساسانی **ف** سقف الجمelon (وهک پشته وشت) **N** sadeltak, hustopp **ا** شیروانی ← زووری بن شیروانی: mansard کۆمانج، ههورهبان ← **قهپنیز:** cornice هیره، قالبی پازاندنهوه یان سهیوانی ئاجووری بان دهرگا و پهنچهره، یان لیواری بنمیج؛ ئهو پزیه خشتهی که زوپتر له سهه هیم و گوئ بانان دانهزئ **هیره:** gable سیگۆشهی بن شیروانی.

- ← قهپنیز ← قورنه ← گۆشه ← جوارقورنه = جوارگۆشه.
- ← cornice ← قورنه ← گۆشه ← جوارقورنه = جوارگۆشه.

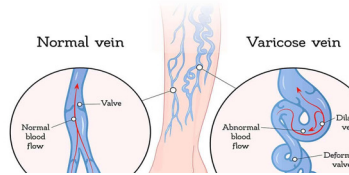
عاشورورا: ۰ Tasua og Ashura **نایبنداسر** رۆزی دهی مانگی محەرهمی ئیسلامی که حهسهنی کورپی عملی کورپی ئهبووتالیب بهدهستی یهزیدی کورپی معاویه ئهکوژرین و ئهوه بو ۱۴۰۰ سال ئهچر، شیعهکان لهو دوو رۆژهدا له خویان ئهدهن و پرسهداری و شینگیرپی بو حهسهن و حسین ئهکن.

عاشورورا: ۰ Ashura **نایبنداسر** رۆزی دههمی مانگی محەرهمی ئیسلامیه که لهم رۆژهدا ئهلا، مووسا و هۆزی جوولهکی لهدهستی فیرعهون رزگارکرد. ئاشورورا به زمانی عیبری به واتای رۆزی دههم مانگه و موسلمانان سونی رۆژووی ئهم رۆژه به «سهنتهت» ئهزانن.

فرپهروکه: fidget spinner **کهمه** **ئهپسنوکی** **شاو** فرپه، خولخولهی نهویس، مهزهرهقی بیئارام، لهیستوکیکه بو هیورکردنهی گوشار و فرهکردنی چهقهستن. فرپهیهکی سی بال و بهرهوژووره، کهلالیولا یان بۆلبرینگیک له ناومپراستهکی دایه، له هیسنی وهکوو فافون، تیتانیوم، پولا، مس و پلاستیک دروست ئهکری. به سوورانیکی بچووک، بو ماوهیهکی باش گهردی تهوهری کهلالیولاکه ئهسوورپهتهوه. **۴** اسپنر **N** Fidget spinner **۵** فریره برقراری

شاریسی: varicose **دهخوتتیر** **شاو** قاریکوژ، ئاوسان و دریزبوونهوهی ییچاوییچی خوینبههکانه و، زۆرهمی کات له قاچهکاندا بهدی دیت. **۴** الدوالی **N** **۵** dreknuter واریس.

قروڭشە: imagination **شاو** ئەندىشە، وەرم، تەمار، پندار، ھۆن، گومان، پرامان، كەلكەلە، بوورە. **ف** خيال **N** fantasi **د** فخر، خيال.

سېائەي جەگەن

قاچاخبەر: runner, mule, contrabandist **ھىمايىرى** **فەرمان** كەسپكە چ خۇي يان بە كەرەستە و ھۆكارى تر، كاللى قاچاخ ئەگوڭزىتتەو. قاچاخبەر بە زۆرى بۇ كەس يان ناوھندىكى تر كار ئەكات.

قانگە: pull skein **دەزوو** **شاو** بىنى ھەلكراو بە شىۋەيەكى تايبەتى راست و چەپ لە پەنجە گەورە و پەنجە تووتە دەئالئىرى و پاشى ئەوھى ناوقەد بەرەزورورى ئەبەستىرى جەمسەرەكەى ترى لەپەسا ئەكرىتە كار بەين ئەوھى بلاو بېيتەو، لە كاتىكا گلوئە ئەگەر جەمسەرەكەى بگرى و بەرى بەدى، تل ئەبېتەو و ئەروات؛ چەند ھەودا دەزوو يان ئاورىشمىكە كە پىكەوھ ھەل كرابن بۇ ئەوھى تاواتا دەرگىشىرى و كار بىرى **N** trekke nøste.

قامك: finger **شاو** پەنجە، ئەنگوست، تېل، كلك **ف** سېغ **N** finger **د** انگشت. **كلكەوانە:** **ف** ئەنگوستىلە.

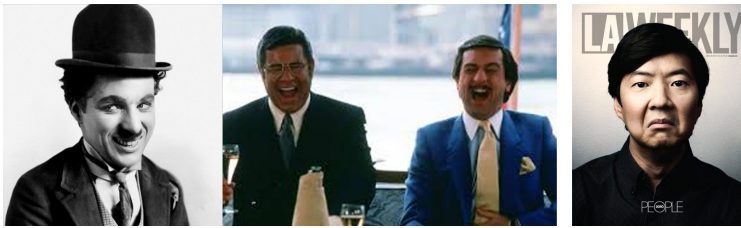

قرنیسی: greed **شاو** به‌هلیه، تامه‌زرۆ، چاوچنۆک **ف** نهم **N** grådighet **د** طماع.

قرنیسی: craving **ناوه‌ناو** به‌هه‌لیه‌وه، به‌هز و ئاره‌زوی زۆره‌وه، به‌چاوچنۆکی **ف** نهم **N** grådig **د** طمعکاری، ولع.

قشله: blunt **سهریازی شاو** یادگان، سه‌ربازگه، سه‌ربازخانه **ف** ئکنات عسکریه **N** brakke **د** یادگان.

قوشمه: humorist **نازناو** **ناوه‌ناو** مروی زیرهک و قسه‌خۆش و هه‌نه‌باز **ف** الفکاهی **N** humorist **د** بذله‌گو **ف** ← **قه‌شمه‌ر:** ridiculous **ناوه‌بێت‌م** **ناوی‌قه‌رمان** ڤاگه‌ش، مروی ڤوودار و نه‌سه‌لار و گالته‌چار **ف** سخیف **N** latterlig **د** مسخره.

قه‌پاتمه: mistress **شاو** گراوی **ف** عشیقه **N** elskerinne **د** معشوقه.

قه‌ند: glucose, candy **خوراک شاو** کهند، شیلی زه‌لی شه‌کر یان چۆنه‌ر له ڤاش و شک بوونه‌وه، ڤه‌ق و سپی و شیرینه **ف** ورق السكر **N** glukose, godteri **د** قند. ← **شه‌کره‌قه‌ند:** rock candy **خوراک ناوه‌بێت‌م** نه‌بات یان شه‌کره‌بلوور، جوړیک شیرینییه که له کریستالی گه‌وره به‌دی هاتوه. ئه‌گه‌ر شه‌کر بکریته ناو ئاوی گه‌رمه‌وه، ڤنگه ئه‌دات تا بڤیکی زیاتر شه‌کر له ناو ئاوه‌که‌دا بتویته‌وه تا تیر ئه‌ب، ئه‌گه‌ر ده‌زوو یان چیلکه بخریته ناو ئه‌و شه‌کره کولاه، له ڤه‌وتی ساردبوونه‌وه، له ماوه‌ی ۶ تا ۷ ڤۆژدا کریستالی نه‌بات گردی ده‌زوو یان چیلکه دروست ئه‌ب. ئه‌توانی به‌ڤه‌نگی جوړاو‌جوړ دروست بکری **ف** الحوی الصخریه **N** steingodteri **د** نه‌بات ← **تیربوون:** saturation **کیمیا** ئه‌و داره‌ته‌ی که ئیتر هه‌یج شتیک ڤنگه‌ی وه‌رگیران و توه‌نه‌وی نه‌ماوه **ف** التشبع **N** metning **د** اشباع.

سیاسی پێڕه‌و

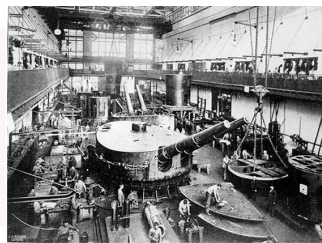
سبانه جهگه

کارووسی: sermon, elevation, homily **نابینناسی** وتاری دینی و ناموزگاری ئایینی **[N]**
 preken **[F]** خطبة **[D]** موعظه.

کرافات: Cravat **بهره‌نگ** **ناو** یان necktie یان tie کووتالیکی گریډراو بوو،
 وهک نیشانه، که کرؤواتیبه‌کان Croatia له سدهی شانزوه وهک به‌شیک له
 جلوه‌رگی نه‌توهی ئه‌یانکرده ملیان، له ماوهی جه‌نگه‌کانی ناپولیوندا ئهم موده
 کرا به باو و ئه‌مرو له ههموو جیهان له‌گه‌ل جاکه‌ت و پانتول له‌بهر ئه‌کری **[F]**
 ربطة عنق **[N]** slips **[D]** کراوات.

کروپ: Krupp **بینه‌سازی** **بهره‌نگ** **ناو** له یانه‌سا و خاندانه دارا و خاوه‌ن
 ده‌سه‌لآته‌کانی ئآلمان، خاوه‌نی کارگهی مه‌زنی پؤلا‌سازی و بیه‌سه‌سازی جه‌نگی.

گفته ته بریزی: Tabrizi Meatball **فۆراک** خواردنیکی تۆپه لکراوه به برنج و لهتکه، قیمه و هیلکهی کولاو، سهوزی و چیزمهمنی لهناو شووربایهکی خهستی ته ماته و پیاز و سهوزیدا ئهکولئیری. **ف** کرات اللحم التبریزی **N** Tabrizi kjøttkaker **د** کوفته تبریزی.

گفتهی سابونکهران: Sabunkeran Meatball **فۆراک** یان گفتهی سلیمان، خواردنیکی تۆپه لکراوه به برنج، قیمه، پیازداخ، سهوزی و چیزمهمنی لهناو شووربایهکی خهستی ته ماته و پیاز و سهوزیدا ئهکولئیری. **ف** کرات اللحم صابونکران **N** Sabunkeran kjøttkaker **د** کوفته صابونکران.

کوانوو: fireplace **شاو** کوانگ، کوانی، ئاگردان. **ف** المدفأة **N** ildsted **د** اجاق. **+** **ئاگردان:** cheminée **شاو** شومینه، کوانووی دیواری، که ههم بۆ گهرمای ناومال و ههندی جار بۆ چیشتلینایش بهکار ئههئیری.

کوچک: **شاو** بهرد، کهفر. **+** **کوانووی سیکوچکه:** کوانووی سی بهرد،

کوانووی سی، قاچ، کوانووی سی، سووچ.

کور کور: hoarfrost **دیارده** **شاو** قه‌تی، بالنده‌یه‌کی دنگ‌خوشه به‌قده کوتر، تووکی له ههموو تووکیک نهرمتره و گوشتی ده‌خوری. **هینامی** **کور کوری** خویندن: خو‌بادان و هووشه‌کردن و دروشمدانه، به‌تایبته له یاری تاو‌لده‌ا.

که‌و‌لپوس: Fox Fur coat **پوشاک** **شاو** پالتاوی بیستی تووکار. **فرو** **نعلب** **revelpelsfrakk** **پوستین**، وات.

سینانه‌ی جه‌گهر

گزه: psalm **پارانه‌وه** له ده‌رگای خودا، سه‌لا، رازونیا، که‌بار **مناجات** **psalm** مناجات.

گرد: around **فهرانگ‌رد**، ده‌ور. **حول** **around** **پیرامون**، دورادور. **ناخه:** لیواریکه به‌گردی شتی‌کدا دروست بکری، له قور یان شتیکی تر **خال** **گردو‌کو.**

گَرِه: **واره‌نا** **شاو** هالآوی گهرما، تین و هالآو، بایه‌کی ناسازی گهرمه، له وهرزی هاون پهدا ده‌بی، په‌نجا و چوار پوژ دهوام دهکات، میوه و مهرمز و شک دهکات، بای گهرمی کوشنده.

گَزگِل: **شاو** به‌ریکی دارمازوهه.

گَزگِل: **هه‌مماچر** به‌مروقی بیسه‌کی لمر و لاواز نه‌گوتری و زیاتر بو منال به‌کار نه‌بری.

گشته‌ی: **yam** **شاو** لیزگ، به‌نی گشت، به‌نی چهن لوی بادراو، به‌نی کلانش چنن، به‌نی پینه‌چر، به‌نی پایه‌لی تهون و مافوره **ع** غزل، خیط **N** gam **د** نخ **+** **خرینه:** **+** خری، ددانی تاش **+** **خرینه:** **+** گشته‌کی سی یان چوار هه‌ودا **+** **مه‌چیر:** هه‌ودا، داوه‌به‌ن، تال.

کلیره: **هبارده** **شاو** ته‌رزه‌لوکه، ته‌رزه‌ی وهرد، په‌هیله و توفانی ته‌رزه **ع** عاصفة البرد **N** haglstorm **د** تگرگ.

گولله‌پژین: **machine gun** **شاو** تفه‌نگی خودکار که به‌بهرده‌وامی، تا به‌تالیوونی ده‌راخه‌کی گولله نه‌هاویزی **ع** رشاش **N** maskingevær **د** مسلسل.

گهراو: mineral water **گهڙاڻو** چاوهی ٿاوی گهرم و سوڀر، که بریکی زور کانزای سروشتی تیاہ و بو چاره‌کردنی هندی نه‌خوشتی وهکوو پیست و روماتیزم سوودمهنده.

گوشپاق: **ٿاوی ٺهڪڙاڻو** زڙپيالہ، پيشدهستی، زیره، قاپیکی پہلی تاییه ته له دہفر بچووکتر و له زڙپيالہ گهوره‌تره، گوشت یان شیرینی تر ٺهڪری **ریشہ‌ناسی** [گوشت + قاب] بوهه به [گوشت + باق].

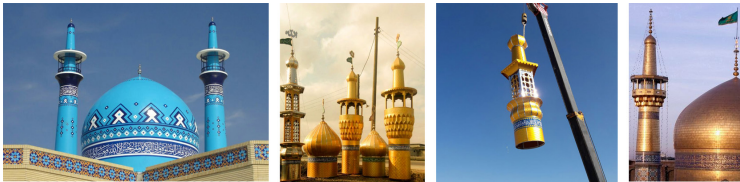

گولدان: flower_vase **شاو** شووشہیہکی جوانه دہسکه گولی تر دہخری. [E] مزہریہ [N] blomstervase [D] واز، گولدان گل. [N]: ٺینجانہ و گولدان: گولی چینراو و چہیکه گولی کراوی تہر، یان وشک یان دہستکرد. [E] **ٺینجانہ:** flower_pot **شاو** دہفری گلین بو گول ٺیدا چاندن. [E] اناہ للزهو [N] blomsterpotte [D] گلدان.

گولدهسته: minaret **شاو** وشہیکه له ٺیران له بری منارہ بہکار ٺهہینری له

ته‌نیشتی خزنی مه‌زنانی ئایینی، که‌لووبه‌ک، یان دوان و زیاتره، له ته‌نیشتی گومه‌زی مزگه‌وت دروست ئه‌کری، شوینی بانگدانی بانگیژیه. **منازه** [N] **minaret** [د] گولده‌سته.

که‌ماربه‌ری: disinfection **به‌هداقتن** ناوینکردنه‌وه به‌ ده‌رمان بو له‌ناوبردنی باکتیریا.

د ضدعفونی کردن [N] desinfeksjon [د] طه‌رو. **پاستوریزه:** Pasteurize

به‌هداقتن پرۆسه‌ی خاوکردنه‌وه‌ی به‌ره‌سه‌ندن‌دی میکروب و باکتیریا له‌ به‌ره‌مه‌ی وه‌کوو شیر و شه‌راب، له‌ پزگی‌گه‌ی گه‌رم‌کردن و تیشکه‌وه که‌ به‌ شانازی لویی پاستوری فه‌رانسه‌یی ناو‌زاوه **چه‌ومان:** ناوی ئه‌که‌راوه **دول‌ساو،** ناوینکردنه‌وه‌ی لیته و هه‌رگی بیر و کاریز **خاوی‌نکاری:** sanitation **ناوی‌جاوه‌ی** پا‌ق‌زکردنه‌وه‌ی به‌ تایه‌ت ناوی خاوردنه‌وه، به‌لام بو خاوی‌نسازی و شوین و نکردنی تاوانیش به‌کار ئه‌هینری.

که‌له‌ن: adult **ناوه‌ناو** بی‌گه‌یشته‌وو، له‌شگرس، به‌رمان؛ مرۆف، ئازهل، یان

پرووه‌کیک به‌ پله‌ی گه‌شه‌کردووی خو‌ی گه‌یشته‌ی: **ن** گه‌له‌نمه‌ره‌ف، گه‌له‌ندار **هه‌بانه‌ گانی دریزه:** دياره مرۆف له‌ تمه‌نی ۱۸ تا ۲۲ سالی بالا و ئاوه‌زی ئه‌گاته دوا پله‌ی به‌رزبوون؛ له‌وه به‌دوا ئیتر له‌گه‌ل بالا هه‌یج نا‌کری، به‌لام بو ئاوه‌زی دره‌نگ نه‌بووه و ئه‌گه‌ر دارمال گه‌شه‌ی کردوو ئه‌توانری به‌کار به‌ینری یان نه‌هینری؛ ئه‌گه‌ر به‌ ته‌واوه‌تیش گه‌شه‌ی نه‌کردوو، دوا ئه‌وه‌ش ئه‌توانری گه‌شه‌ی یی بدریت؛ چونکه ئاوه‌ز وه‌ک ئۆتۆمۆبیلیکه له‌ به‌رده‌رگا راگیراوه و

مروّف ته توانی سواری بی و به کاری بهیّتی، ته شتوانی سواری نه بی و به کار
 نه هیّتی ۴ بالغ N voksen ۵ بالغ ۶ همنبانه ۷ کانی بوبینه

گیپره: tongue ۸ ملی پوستانل، ساقه تی پوستانل ۴ ساق الحذاء N skobein ۵ ساق، ساق پوتین ۵

گیانکه نشت: moribund ۹ ناونو ۱۰ سهرمه مرگ، ناویلکه، گیانه لا، ده می گیانده رچوون
 ۴ تحتضر N døende ۵ در حال احتضار ۵

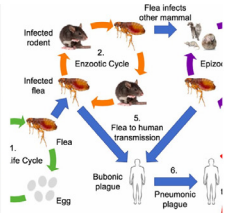
سبانهی جه گهن

لاتراسکه: foreplay ۱۱ ننداری ۱۲ شو ۱۳ ناوی فهرمای ۱۴ ماچ و ده سبازی و دواندن بی ره
 سیکس، نازندن، نازکیشان، نهوازش کردن ۵ همنوازی N forspill ۴
 مداعبه E flirtation ۵

لاجامه: banister ۱۵ شو ۱۶ محاجره، داری که نار عه ره بانه، نه رده ی پلیکان ۴ درابزین
 ۵ نرده N rekkverk ۵

لاره شه: plague ۱۷ نه فونسی ۱۸ ترو ۱۹ شو ۲۰ تا عوون، نه خو شیبه کی گبروی باکتریاییه که یو
 و دلپراوکی له گه له، لاره شه سی جو ره: ۰۱ لاره شه ی ناوسانی لوو مکان یان
 لاره شه ی نالگ ۰۲ لاره شه ی سی ۰۳ لاره شه ی ژه هراویبونی خوین N Pest ۴
 ۴ طاعون ۵

فرهنگ ویراوی

لووزهو: جووله خزینی شتی ورد به پراپی + جهوال درا گهنم لووزهوی کرد؛
 دهرچوونی ئاو له کون و قهلهشتهوه به تهوژم + لووزهوم بهرهسهری
 نامهوئ جورهعی کهم کهم «هئمن»؛ سواری زوژر بهبهله + لووزهوی
 سواران سهری کرد.

لهسههرپویشن: persistence **جاوتی نهینه بهر:** دهسهبرنهان و دواي کارگرتن،
 لهسهر چوون؛ پئ چهقانن، سوور بوون. + اصرار [N] standhaftighet +
 اصرار، پافشاری.

لهیستوک: toy, doll **لهیستوک ناو:** بووک، بووکهشووشه، وهویله، یاری منال.
 [N] dukke + عروسک، اسباب بازی.

لهیلوک: hammock **ناو:** لهلو، دهرگوش، شوئینخهوی له قایش یان پهت تهنراوی
 ههلواسراو. [N] hengekøye + الارجوچه الشبکیة [N] نئو، نانوج.

لهیلوک: swinging cradle **جوولان:**

له یلوك: crib جوړيك بيشكمى جوولئڼ.

ليړى: sweat فيزيولوژي كې د دې كار د انصوم شاو خوه، ناروق. تراوئكى زهلاڼ و سوږه له لوى ناروقرېزى پيستى گوانداران ئده لئ. عرق [N] svette [D] عرق.

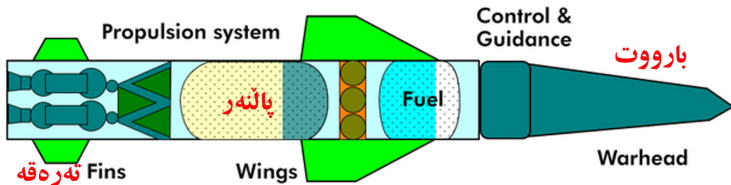

سپانهى جهگه

مؤنج: surge شاو كار شه پوډلان، گهرانه وه و شه پوډلانى به ته وژمى ناوى راوه ستاو: هڼده پره هر مؤنج ئهدات؛ بريسكانه وهى په لپه لئ له كر و تنراودا [E] اندفاع [N] bølge [D] موج خروشان.

پالنهړ: missile جهگ جهنگ شاو ساده ترين مووشه ك سئ به شى سه ره كى هه يه، ته ره قه و پالنهړ و بارووت. ته ره قه مووشك هه لئ ه كات، پالنهړ ئه ييات و بارووت ئه ته قيته وه. [E] صاروخ [N] rakett [D] مووشك.

مه زاخ: cost شاو تيچوو، خه رچ، پاره يه ك بو كارئك خه رچ ئه كرى [D] هزينه [N] koste [E] كلفه ← مه زاخى مانگانه: monthly budget بوودجه و

خارجی یهک مانگ [د] بودجه ماهانه [N] månedlig budsjett [F] الميزانية الشهرية.

مه‌گنولیا: magnolia دره‌ختیکی رازاندنوهی گه‌لا گه‌روهی هیلکه‌بییه، گولی قلموی سپی و نهرخه‌وانی و زهره‌د و سووری بونخوش ته‌گری. ماگنولیا، هیمای متمانه‌به‌خویی و دل‌فراوانییه.

مه‌نه: heirloom [ناو] بشته‌ماگ، بوماوه، مه‌رده‌لا، شتیک که به هشته به‌جیماوه [F] قیمه‌تورت جیل ورا جیل [N] arvestykke [د] ارت پشت در پشت. [F] **به‌شبه‌ر:** inheritor [ناو] میراتگر، که‌سپک که به پیی ریسا شتیکی له یه‌کیکه‌وه به میرات پیته‌گات [F] الوریت [N] arving [د] وارث. [F] **بوماوه‌یی:** hereditary [ناو] میراتی [F] وراثتی [N] arvelig [د] ارثی. [F] ته‌ندازه‌ی بوماوه‌یی.

نسیانده‌ی جه‌گه‌ر

ناوازه: rare [ناو] ده‌گمن، نادر، کم وینه [F] ناویزه: special [ناو] ناهناو [F] هه‌لا ویردراو، جه‌به، جیاواز و تایه‌تی نه‌ک ناسایی [F] شاذ [N] sjelden [د] استثنائی، شاذ.

نیست: destroyed [ناو] نه‌بوون، نابوت. [F] دمرت [N] ødelagt [د] نابود، نیست. [F] نیست و نابوت بن: نه‌مین و له‌ناو بجن.

وافور: **شاو** ئامرازی تریاک کیشان. **هوقه:** **شاو** ده‌فری گچک‌ه‌ی گۆزله‌ئاسا، ئه‌و ده‌فره‌ گچک‌ه‌یه‌ی وافووری تریاک کیشان که تریاک‌ه‌که‌ی ئه‌خه‌نه‌سه‌ر. **به‌ست:** lobule **شاو** به‌ستی تریاک، به‌ ئه‌دازه‌ی نوک‌یک تریاک‌ی خ‌رک‌راو که له‌سه‌ر حوق‌ه‌ی وافور داته‌نریت.

و‌دم: blessing **ئاوه‌ئاو** ن‌زای چاکه‌، پ‌یوقه‌ده‌می چاکه‌، نه‌فه‌سی به‌ باشه‌، به‌هره‌ی بانس‌روشتی چاک‌کردنه‌وه‌ی نه‌خۆشی **ع** مبارک **N** velsignelse **د** نفس مبارک **ن:** و‌دمی پ‌یرۆزه **ن:** و‌دمی ع‌یسا مردووی زیندوو کردموه.

وه‌زیرخانه: ministry **س‌ب‌س‌ب‌م** **وام‌وه‌زگا** **شاو** [له‌سه‌ر ر‌ئ‌س‌ای **ب‌ال‌و‌ی‌زخانه**] دامه‌زراو‌یک‌ی میریبه‌ له‌ ژ‌یر چاود‌ئ‌ری وه‌زیرئ‌گدا به‌ر‌پ‌وه‌ ئه‌چ‌ **N** departement **ع** وزارة **د** وزارتخانه **+** وش‌می «وه‌زاره‌تخانه» هه‌له‌یه‌، چونکه «وزارة» له‌ ع‌ره‌ب‌ی به‌ واتای وه‌زیرخانه‌یه‌ و وش‌می «وه‌زاره‌تخانه» که «وزارة+خانه» ی‌، ئه‌کاته «وه‌زاره‌تخانه+خانه» واته «وه‌زاره‌تخانه‌خانه».

وه‌زیرخانه‌ی سه‌ره‌شانی: The Office of Virtue **ئاوه‌ئاو** وه‌زیرخانه‌ی که‌بار و دینداری وه‌کوو اوقاف و فضیله‌. به‌ ع‌ری و ئ‌یرانی ش‌ت‌یک‌ی وه‌کوو «وزارة الأمر بالمعروف والنهي عن المنکر» یان «وزارة ارشاد و اوقاف» ی ل‌ ده‌رئه‌چ‌یت.

وهشگەر: matchmaker **مەبوءەدى** **ئاۋىيەمەر** ماسكەش، وهشگەر، قەلتە، دەويت، دەلل، كەسپك كە كارى خۇشكردنى نېۋانى كەسانە لە بوارى خۇشەويستى و ھاوسەرگىرى، لە ھەندى كۆمەلگەدا بە شېۋەى نافرمدى، كە+ تەنانتە وەكوو پېشەيەكى سەووك سەيرى ئەكرى و، لە ھەندى كۆمەلگەدا وەكوو پېشەيەكى فرمىيە؛ ھەرۋەھا بە ھەندى كۆمپانىيا ئەوترى كە كاروبارى زەماۋەند و ھاوسەرگىرى بەرپۆە ئەبەن **N Matchmaker** **ف** وسيط زواج **د** يانداز.

وەرگەر: receiver **شاۋ** **ئاۋىيەرمەن** وەرگىرى رادىو و بېتەل و تەلفونون؛ ئەو بەشەى ئامپىرى تەلفون كە لەناو بېستوكدا ھەيە و، تېيدا سېگنالە كارەبايەكان ئەگۈردىن بۇ دەنگ؛ كەسپك كە شتېك بەدەست دەھېئېت يان بەزىرە دەكات كە نېردراۋە يان پىر دراۋە. **ف** المتلقى **N mottaker** **د** گېرندە. **ن**: وەرگىرى تەلفونون. **ن**: وەرگىرى نامە. **ن**: وەرگىرى ديارى.

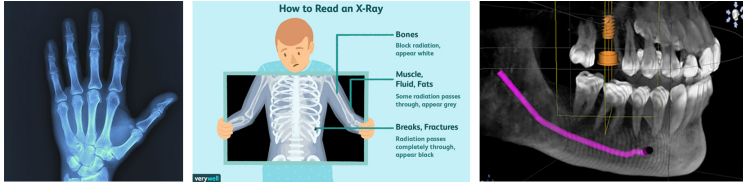

ۋەنەدى: showcase, vitrine **كەلۋىپەل** **شاۋ** جامخانە، قىترىنى شوۋشە. **ف** عرض **N utstillingsvindu, vitrine** **د** وپترن.

وینە تیشک: x-ray imaging **ایختەتی** وینە تیشکی پۈتتگن، وینە تیشکی ئیکس.

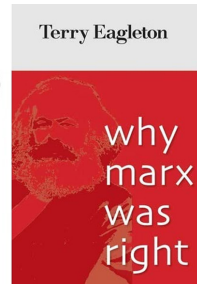
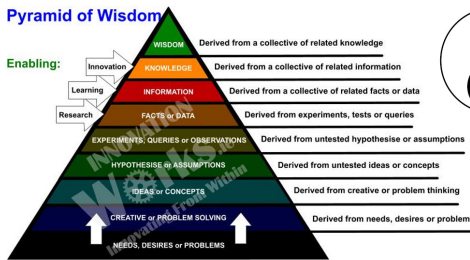
۴ التصویر بالأشعة السینیة **N** røntgenbilder **د** تصویری برداری اشعه ایکس.

سېمانەي جەگەن

ھۆزانی: wisdom **ئاوھانئاو** **ئاوچاواچ** زىرى، چۇنايەتى ئەزمۇون و زانست و

دادوھرى باش، چۇنايەتى زىربوون ۴ حكمة **N** wisdom **د** حکمت.

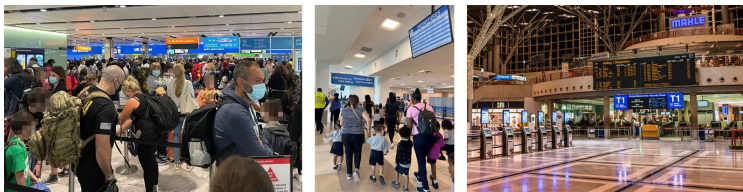

ھۆقە: **ئاو** دەفرى گچكەي گۆزەلئاسا، ئەو دەفرە گچكەيەي وافوورى تریاك

كیشان كە تریاكەكەي ئەخەنەسەر.

ھۆلى خۇنوسین: registration hall **ئاو** بەشى سەرەكى تیرمینالی

فرۇگەخانە. ۴ قاعة التسجيل **N** registreringshall **د** سالن تشریفات.

فەزەنگ و پەراوێز

ھووك: obsession **ئاو** ھەردەبیری، پارایی، وازوای، دوودلی، بیرەبیری،

دردوڼگی، دارهتی ههستیاریوونی له رادهبهدهر بهرامبهه به کهس یان
شت [۴] وسواس [N] besettelse [D] وسواس. ن: له گړدو کوو کړدنه وهی
به لگه نامهکاندا تا رادهی هووک و گومان رزکوپییک بوو. «سیانهی
جه گهن»

ههتهر: serious [ناوهنناو] مکور، پیداکر، سوور له سمر مه بهست [۴] جدی [N] seriøs
[D] جدی.

ههلووسه: hallucination [شاو] ساویر، رازاوی، ریشکه و پيشکه، بینینی تارمایی
[N] hallucinasjon [۴] وهم واهی [D] توهم، مبههم.

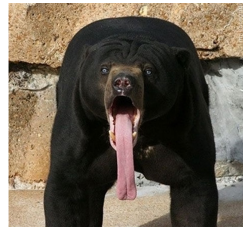
ههلووسته: position [شاو] ههلوویست وهرگرتن. [۴] موقف [N] posisjon [D]
موضع، موضع گرفتن. ن: ههلووسته په کی کرد و پیی وت.

هیدمه: surprise [شاو] هیدم، سه رسامیی، سه رمه ندیی، سوپرپرایز [۴] مفاجئة
[N] overraskelse [D] سوپرپرایز.

ن: هیدمه، هیدمه بوون، هیدمه کردن، هیدمه گرتن.

ن: هیدمه ی کرد. هیدمه بوو. کردی به هیدمه.

ن: هیدمه ی گرتی: به خوئی داچله کا، سوپرپرایز بوو.

هینسا: snug [ناوهنناو] ئاسووده و پاریزراو له کهش و ههوا و کوومه لگه، ئاسووده،
ته ناهیر. دافی [N] tettsttende [۴] دافی [D] راحت.

سیانهی جه گهن

پانهسا: family [خیزان] خیزان، بنه ماله، خانه دان، دانیشتوانی مالیک، خانه وار [۴]
اسرة [N] familie [D] خانواده.

